

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

TRIDESETA
NEDJELJA
KROZ GODINU

SVETKOVINA
SVIH SVETIH

LISTOPAD - STUDENI

**XXX. NEDJELJA KROZ
GODINU**
Ned. 26. Demetrije; Dmitar; Zvonimir

Pon. 27. Florijan, Bartol, Namat
Uto. 28. **Šimun i Juda Tadej**; Siniša; Tadija
Sri. 29. Narcis; Donat; Darko; Ida
Čet. 30. Marcel; Marojko; German
Pet. 32. Alfons Rodriguez; Vuk
Sub. 1. **SVI SVETI**; Svetislav, Sveto

Naslovnica: Kupola crkve u Alberobellu
Foto: V. B.

mihael

302025.

Listić Policijske kapelarije sv. Mihaela Arkandela
MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije,
Godište XIX. (2025.), 30 (659);
trideseta nedjelja kroz godinu, 26. listopada 2025.

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan,
tel.: 22 712, 85 682; e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana,
tel.: 22 715, 82 805; e-mail: vbakula@mup.hr

MEDITACIJA

Ja farizej 3

SLUŽBA RIJEČI

XXX. NEDJELJA KROZ GODINU

ČITANJA

Carinik siđe opravdan kući svojoj,
a ne farizej 4

HOMILIJA

Uspoređivanje 8

KATEHEZA

Elementarna metodologija molitve 10
Zašto vlastite mane
najlakše opažamo na drugim ljudima? 12

SVETKOVINA SVIH SVETIH

ČITANJA

Radujte se i kličite:
velika je plaća vaša na nebesima 14

HOMILIJA

U zrcalu svetosti 18

KATEHEZA

Svi sveti i Dušni dan 20
Svi sveti: Blaženici pred Božjim sudom 22
Mali vjeronaučni leksikon 25

MEDITACIJA

Tko je svetac 26

LISTOPADSKE POBOŽNOSTI

Kako se moli krunica 28

NAŠI POKOJNI 22

MEDITACIJA

Svetac - čovjek sadašnjosti 24

Ja farizej

U svakome od nas živi i farizej i carinik. Danas je teže nego ikad pronaći kriterije "dobrog kršćanstva". Različita polariziranja i napetosti unutar Crkve zavode nas da branimo svoju poziciju, a druge gledamo u ulozi farizeja.

Farizej loši sud vjerojatno nije primio bez protesta: *"Gospodine, znam da imaš svoja mjerila i da često odlučuješ drugačije od naše logike. Ali, je li to još pravedno? Ja se čitav život trudim, pokušavam svoj život uskladiti sa zapovijedima. Misliš li da mi je posebna radost danima postiti i mučiti se žeđu? Misliš da mi to nije nikakvo odricanje kad od svega dam desetinu tebi? Priznajem, često sam promatrao ovoga carinika i njegove prijatelje, ponekad sam čak poželio – oprosti mi, Gospodine – živjeti po svome, bez morala, bez materijalnih briga. Ali ostao sam ti vjeran. Gospodine, izdržao sam u vjeri. Je li to sada tvoja plaća? I prije svega izobilje: je li sada odjednom ovaj carinik pravedniji od mene? Nemoj se čuditi, Gospodine, kad to tvoje najvjernije izbaci iz ravnoteže. To je svojevolsnost, a ne pravednost."*

A Bog bi mu možda odgovorio: *"Imaš pravo kad svoje velike zasluge nabrajaš preda mnom. Trudiš se i veoma si pobožan i iskren. Ali kukolj neljudskosti koji raste u tvojoj pšenici nadvisio je sve plodove. Tvoj način življenja vjere je postao uzak i nemilosrdan. Kako možeš tvrditi da poštuješ moje zapovijedi, kad tako postupaš sa svojim bratom carinikom? Kako se taj tvoj prezir slaže s tvojom pobožnošću? Tvoj te ponos zaslijepio. U svojoj pravednosti postao si sam sebi bogom. Stoga u vjeri više ne nalaziš mir i ispunjenje, zato ti ne mogu darovati novi život i novu pravednost."*

Glavna pogreška farizejeva nije u nabranjanju njegovih dobrih djela. Smijemo i moramo se radovati zbog svojih pozitivnih djela i za to Bogu zahvaljivati. Ali ne smijemo zaboraviti milosrđe.

Farizejeva je molitva mogla i ovako glasiti: *"Bože, zahvaljujem ti za to što jesam. Ti mi želiš dobro. Jer znam da mojim djelima prethodi tvoja milost. Daj i drugima milost da te spoznaju i časte, Gospodine. Daj da budem dobar brat onom cariniku i svim drugim ljudima."*

Prvo čitanje: Sir 35, 12-14.16-18

Molitva poniznog prodire kroz oblake.

Čitanje Knjige Sirahove

Gospodin je sudac i ne gleda tko je tko.

Nije pristran na štetu siromahovu

i sluša molitvu potlačenoga.

Ne prezire jauk siročeta

ni udovice kad izlijeva svoj bol.

Tko Boga služi svim srcem svojim,

bit će uslišan, er njegove se molbe dižu do oblaka.

Molitva poniznog prodire kroz oblake i on nema mira

dok ona ne dođe do Boga

i ne popušta dok ga Svevišnji ne pogleda,

pravedno ne presudi i pravdu ne uspostavi.

Riječ Gospodnja

Prvo čitanje uzeto je iz Knjige Sirahove, majstora diplomacije. On je vodio završnu školu za plemenitašku mladež u Jeruzalemu, kao što to izričito tvrdi u 51, 23: „Pridite k meni, vi nepoučeni, u mojoj školi sjedite.“ Sirah pokriva svoje tragove vrlo dobro i ne mogu ga optužiti za retorički ispad: „Gospodin je sudac ... i sluša molitvu potlačenoga.“ Ipak uspostavlja ravnotežu s uvjetnim dodatkom: „(Bog) nije pristran na štetu siromahovu i sluša molitvu potlačenoga.“ Savjetuje nam da nikad ne odustanemo, ali da u isto vrijeme nikada ne žurimo naprijed bez razmišljanja.

Sirah je možda razborit, ali nije kukavica. U retku 15, koji se ispušta iz današnjeg čitanja, Sirah opominje bogataša zbog okrutnog postupanja s udovicama: „Ne teku li udovici suze niz lice i ne optužuje li jaukom onoga koji ih uzrokuje?“ Uistinu, divnog li retka! Bog ne vidi samo suze na licu udovice nego također otkiva ne-pravednog čovjeka koji je doveo do tih suza.

Kada nas Sirah potiče da nastavimo s molitvama i nadom, vidi krajnje djelovanje s Božje strane u korist ubogih i zlostavljanih ljudi.

Otpjevni psalam: Ps 34, 2-3.17-19.23

Jadnik vapi i Gospodin ga čuje.

Blagoslivljat ću Gospodina u svako doba,
njegova će mi hvala biti svagda na ustima!
Nek se Gospodinom duša moja hvali,
nek čuju ponizni i nek se raduju!

Lice se Gospodnje okreće protiv zločinaca
Da im spomen zatre na zemlji.
Pravednici zazivaju i Gospodin ih čuje,
izbavlja ih iz svih tjeskoba.

Blizu je Gospodin onima koji su skršena srca,
a klonule duše spasava.
Gospodin izbavlja duše slugu svojih
i neće platiti tko god se njemu utječe.

*Psalam 34 je mudrosni psalam napisan u obliku akrostiha.
Na temelju stiha „Dođite, djeco, i poslušajte me, učit ću vas strahu Gospodnjem“ neki autori zaključuju da se radi o pouci koju učitelj upućuje svojim učenicima.
U odabranim redcima današnjeg otpjevnog psalma naglasak je na Božjoj ljubavi prema poniznima i pravednima.*

Drugo čitanje: 2Tim 4, 6-8.16-18

Čeka me vijenac pravednosti.

Čitanje Druge poslanice sv. Pavla apostola Timoteju

Predragi:

Ja se već prinosim za žrtvu ljevanicu, prispjelo je vrijeme moga odlaska. Dobar sam boj bio, trku završio, vjeru sačuvao.

Stoga, pripravljen mi je vijenac pravednosti kojim će mi u onaj dan uzvratiti Gospodin, pravedan sudac; ne samo meni nego i svima koji s ljubavlju čekaju njegov pojavak.

Za prve moje obrane nitko ne bijaše uza me, svi me napustiše. Ne uračunalo im se! Ali Gospodin je stajao uza me, on me krijepio da se po meni potpuno razglasi poruka te je čuju svi narodi; i izbavljen sam iz usta lavljih. Izbavit će me Gospodin od svakoga zla djela i spasiti za svoje nebesko kraljevstvo. Njemu slava u vijeke vjekova! Amen!

Riječ Gospodnja

Moramo nastaviti energično poput apostola Pavla ako želimo ponoviti njegove riječi: „Dobar sam boj bio, trku završio, vjeru sačuvao. Stoga pripravljen mi je vijenac pravednosti.“ Te retke nikada nije mogao napisati netko tko je sjedio skrštenih ruku i očekivao od Boga da bude Spasitelj. Opravdanje vjerom koje je predložio Pavao u Poslanici Rimljanima (1, 17) ne treba svoditi na neljudsku točku djelovanja zbog „poštivanja“ Boga!

S Pavlom stižemo prema obzorjima nade onkraj naših ljudskih sposobnosti. Pavao ispovijeda: „Izbavit će me Gospodin ... i spasiti za svoje nebesko kraljevstvo.“ Molitva je bila važno sredstvo kojim je Krist osposobio Pavla da nikad ne odustane. Katkada je Pavao u molitvi bio tako izgubljen da je osjetio: „Gospodin je stajao uza me, on me krijepio.“

Možemo računati na Božju utješiteljsku i osnažujuću prisutnost. Treba nam i društvo prijatelja. U nizu redaka ispuštenih iz današnjeg odlomka (rr. 9-15) Pavao navodi ljude poput Deme koji su ga napustili, kao i druge poput Krescencija, Tita i Tihika koji su bili drugamo pozvani na poslanje. Sa zanosom i suzama, koje će Bog uočiti u Pavlovom oku, kao i u oku udovice u Knjizi Sirahovoj - Pavao piše: „Luka je jedini sa mnom.“ Dakako, trebamo prijatelje da bi išli naprijed; naši prijatelji trebaju nas. Samoća može biti strašna, osobito pred kraj života. Čak je i Pavao osjetio moć obeshrabrenja, isti Pavao koji je napisao upravo pobjedonosno: „Dobar sam boj bio, trku završio, vjeru sačuvao. Stoga pripravljen mi je vijenac pravednosti.“

Da bi ostarjeli i umirući ostali vjerni do kraja, trebamo poslušati Pavlovu molbu da im pomognemo. Nikada ne smijemo odustati od pomaganja za ta djela milosrđa.

Evandjelje: Lk 18, 9-14

Carinik siđe opravdan kući svojoj, a ne farizej

Čitanje svetog Evandjelja po Luki

U ono vrijeme:

Nekima koji se pouzdavahu u sebe da su pravednici, a druge podcjenjivahu, reče Isus ovu prispodobu:

- *Dva čovjeka uziđoše u Hram pomoliti se: jedan farizej, drugi carinik. Farizej se uspravan ovako u sebi molio:*

'Bože, hvala ti što nisam kao ostali ljudi: grabežljivci, nepravednici, preljubnici ili - kao ovaj carinik. Postim dvaput u tjednu, dajem desetinu od svega što steknem.'

A carinik, stojeći izdaleka, ne usudi se ni očiju podignuti k nebu, nego se udaraše u prsa govoreći:

'Bože, milostiv budi meni grešniku!'

Kažem vam: ovaj siđe opravdan kući svojoj, a ne onaj! Svaki koji se uzvisuje, bit će ponižen; a koji se ponizuje, bit će uzvišen.

Riječ Gospodnja

Nikada se ne smije odustati - upravo to je tema današnjeg čitanja, što je živopisno prikazano u današnjoj prispodobi. Neki su ljudi osjetili da će vječno živjeti zbog svog uvjerenja da su pravedni. Istina, kao što je farizej javno priznao u hramu, on doista nije krao, varao, nije činio preljub kao mnogi carinici. Farizej je slijepo griješio pretjerivanjem, zaključivši da je svaki carinik zao. Carinik je dovoljno pošten da prizna svoje grijehe i moli Boga: „Bože, milostiv budi meni grešniku!“ A on je bez sumnje bio grešnik. Nije li i farizej bio grešnik, čak s gorim grijehom preziranja.

Evandjelje završava rečenicom koja se javlja i drugdje, ponovo kao završetak (Lk 14, 11): „Jer, svaki koji se uzvisuje, bit će ponižen, a koji se ponizuje, bit će uzvišen.“ Ima mnogo načina kako protumačiti ovaj bremeniti redak. Za ovu našu svrhu, ponizni čovjek ne odustaje, nego nastavlja ustrajući tako da zadnji može postati prvi. Ponizan čovjek je uvijek poduprt velikim društvom prijatelja. Čovjek koji griješi nije nikada sam! Oholica koji nije kao drugi i svakoga prezire osamljen je u svom vlastitom zatvoru. Prvi je postao zadnji u mračnoj osami.

S molitvom, poštenim životom, trajnom snagom i čvrstom nadom, poniznim društvom i poštenim kajanjem pred Bogom nikada nećemo odustati, nego nastaviti.

Uspoređivanje

Zgodna je ta stara knjižica „Bog u metrou“. Evo odlomka: „*Dok se vozio sa osme stanice na njegovoj lijevoj i desnoj strani smjestila su se dva čovjeka koja su čitala. Prvi je bio biskup, a drugi lijevi intelektualac. Biskup je bio Bogu s lijeve strane, a intelektualac s desne. Biskup je čitao knjigu s naslovom „Kristova ljevica“. A intelektualac knjigu „Božja desnica“. Bog pažljivo pogleda lijevog intelektualca i reče u sebi kako će on za deset godina vjerojatno biti centrist, a za dvadeset sigurno na desnoj strani. Upravo se to općenito događa intelektualcima ljevičarima. Na kraju krajeva, reče u sebi, nije to moj posao, nego je to ljudska stvar. A iznad svega je važno imati srce, otvoreno srce, spremno za druge, za Susret. No, to je očito bilo njegovo osobno gledište, a Bog nikada ne nameće svoja gledišta.*“

Svijet u kojemu živimo podijeljen je na bezbroj načina. Mladi i stari, zdravi i bolesni, bogati i siromašni, muški i ženski, stranci i domaći, poštjeni i nepoštjeni, moralni i nemoralni. Vjernici i nevjernici. Dijelimo ljude čak i na one koji mole i one

koji ne mole. Tako i samoga Boga želimo staviti na jednu stranu. Da bi potkrijepili svoje mišljenje mnogi Boga pozivaju za svjedoka i jamca da su baš oni u pravu. Mi smo sigurno u pravu, a drugi neka malo promisle o svojim postupcima. Mišljenje koje imamo o sebi najčešće je vrlo pozitivno. Prema drugima smo kritički raspoloženi, kao i oni prema nama. A Isus, on ne može stajati sa strane. Najbolje mu je da se svrsta na stranu pravednika. Ali kako god ljude budemo dijelili sigurno ćemo pogriješiti. Kamo god mi povukli granicu između ljudi, čini se da ćemo Boga naći na onoj drugoj strani.

Ova današnja prispodoba nije priča o oholosti i poniznosti. Nije ni priča o pobožnom farizeju i grješnom cariniku, nego je ovo priča o Bogu koji je jedini u stanju suditi ljudsko srce. O Bogu koji opravdava i one najgore među nama. Postavlja se pitanje jesu li svi naši stavovi o sebi i drugima točni? Jesmo li vjerni i pobožni kao što mislimo i što bi Bog o tome rekao? Volimo se uzdizati i svako priznanje promatramo kao nagradu za neki dobro obavljeni posao ili za vjernost koju smo pokazali, bilo prema poslodavcu, bilo prema obitelji ili čak i prema samome Bogu. I onda počnemo vjerovati da dobra djela koja

činimo, da nas opravdavaju i da nas čine boljima od onih ljudi koji nisu uspjeli to što mi jesmo. Molim redovito, dajem milostinju, činim dobra djela, idem u crkvu, postim. Ovaj carinik nije ništa žrtvovao, nije davao milostinju, nije postio, nije ništa nadoknadio, a otišao je opravdan. Kako? Po Božjoj dobroti. Svi smo pozvani suočiti se, ponekad i sukobiti se sa svojim i tuđim slabostima i manama. Sebe samog zavarava onaj tko misli da sva ograničenja može riješiti svojim snagama. Sreća, oslobođenje ili kako kaže Isus, opravdanje, može se postići samo putem ljubavi.

Slušajući Isusa mi bismo mu predbacili popuštanje, a on odgovara milosrđem i prihvaća sve i oprašta svima. Ovaj svijet nije samo za prividno savršene. Ako i mi stanemo pred Boga svjesni isključivo svoje potrebe za Božjim milosrđem, onda ćemo i mi otići opravdani i bit ćemo pozvani vratiti se svojoj kući u kraljevstvu nebeskom. Kad želimo sebe ili drugoga opisati, rado se uspoređujemo. Ako želimo umanjiti svoje negativnosti usporedimo se sa onima koji nam se čine gori. Tako je ne samo u školi nego i u svijetu odraslih. U smislu: „Dobar sam ja kakvih sve ima.“ Ili: „Nisam ja kao on.“

Na drugom mjestu Isus zahtjeva od svojih učenika da budu pravedniji nego pismoznanci i farizeji. Ne uspoređuje ih bilo

s kime nego s onima koji su posebno cijenjeni u narodu, koje narod poštuje i u kojima gleda svoje uzore. Nije li previše zahtjevan? Njegovi učenici su jednostavni, skromni i neuki pa kako to mogu postići u usporedbi s izvanrednim poznavateljima i vršiteljima Pisma i Zakona. Isus to dobro zna i unatoč tomu zahtjeva da budu bolji i pokažu više. Očito je u njegovu zahtjevu riječ o drukčijoj pravednosti. Bog ne prihvaća molitvu i žrtvu ako nije u službi ljubavi.

Zašto je carinik opravdan? Bog ga je opravdao. On sam se ne opravdava, ne uspoređuje s gorima i ne okrivljuje druge. Upućuje samo pet riječi: „Bože, milostiv budi meni grešniku.“ A mi mislimo da su potrebne duge molitve! Ovo nas podsjeća na desnog razbojnika na križu: „Isuse, sjeti me se kad dođeš u svoje kraljevstvo.“ Naravno, prije je priznao: „Mi smo zaslužili, a on je nevin.“

Carinik iz prispodobе uči nas da pred Boga dođemo u jednostavnosti i istini, da svijest o grešnosti ne zarobi srce u nezadovoljstvo. Farizej nas uči da Boga ne možemo zadužiti. On je već sve platio za nas. Božja ljubav ničim se ne može zaslužiti. Na nju se samo može odgovoriti zahvalnošću.

Elementarna metodologija molitve

O optimalnom molitvenom stavu pred Bogom Isus jednom prilikom reče sljedeće:

U naznačenoj prispodobi ima nešto duboko zbunjujuće. Zar je pobožni farizej ovdje bio nešto pogrešno rekao!? Pa i nije baš. Dobro, mogli bismo mu pokušati nategnuti kakvu krivicu znajući već unaprijed da se njegov stav ne sviđa Gospodinu, ali idući 'nako detaljno od riječi do riječi, on jednostavno ovdje niti govori niti čini išta loše. Štoviše, on i ne traži prosjački ništa posebno od Boga nego samo zahvaljuje, a zahvalna molitva se u kršćanskoj duhovnosti poslovično uzima kao uzorna. Jednostavno, čovjek se zahvaljuje Bogu na iskazanoj milosti što nije ispio naopako kako mnogi nažalost kroz život ispadnu ... i to je sve, ali vidimo nešto ne štima ...

S druge strane, kaže li onaj carinik iz posljednje "magareće klupe" nešto posebno dobro? On to čak ni ne pokušava reći. Svjestan je da je zabrljao i jedino mu ostaje da se pouzda u Božje smilovanje. Koja je onda njegova "strateška" prednost pred dičnim farizejom? Realno, to je zbilja teško uvidjeti. Eventualno, možda je farizej ipak zaboravio da nije uvijek i u svemu na visini zadatka. Sigurno se i njemu tu i tamo zna potkrasti kakva bijeda i nepodopština, ali

sad opet ... zar bi svemogući milosrdni Bog mogao biti takva cjepidlaka!? Sitničavost svakako nije božanska osobina nego u pravilu ljudska. I tako smo opet na samome početku ...

Nezaslužena prednost

Ukoliko je grešni carinik već bio u kakvoj prednosti nad pravednim farizejem, to svakako nije bila neka forma zaslužene nego nezaslužene prednosti. Ovdje bi se radi boljeg shvaćanja cijele situacije bilo dobro osvrnuti ponovno na Pannenbergovu tezu o "Isusovom samorazlikovanju od Oca": "Što se čovjek više razlikuje od Boga, tim zapravo postaje bliži Bogu, kao i istinskoj čovjekovoj biti"! S druge strane, emancipacijski procesi uvijek nekako manje ili više udaljuju čovjeka od vjere, Boga, ali i samog sebe. Baš kao u onoj biblijskoj priči o kuli babilonskoj (Post 11): epohalni građevinski pothvat s ciljem zadivljenja i samog Boga, završava tako što se Bog rasrdio na graditelje, a oni sami usput izgubili i međusobno razumijevanje. Čudna je sudbina snašla emancipiranog čovjeka: s jedne strane, ovladao je brojnim vještinama i znanjima; no, s druge strane, počinje ga nagrizati radikalna samoća. Ne uspijeva prodrijeti više do Boga, pa nerijetko zna povjerovati da Ovaj ni ne postoji. Isto tako,

<https://catholicsstrivingforholiness.org>

ne uspijeva prodrijeti ni do drugog čovjeka, te počinje sumnjati u ljubav i općenito ljudskost. Ovo se ne tiče samo neke po sebi grešne i prevratničke emancipiranosti, već možda čak i više one sofisticirane i prefinjene. Tako, onaj jedan Amerikanac nedavno na nekoj od društvenih mreža objavi slijedeći status: "Ljudi me pitaju često imam li nekoga, a ja im odgovorim da nemam i da sam sam. Zatim me oni pitaju kako može biti sam jedan tako lijep, pametan, uspješan i simpatičan mladić, a ja im odgovorim da sam prekvalificiran!" Ili također, čitam nedavno rezultate jednog ispitivanja na temu predavača i predavanja. I tako se došlo do saznanja da ljudi najradije slušaju one predavače koji su s jedne strane stručni, pametni i kompetentni, no koji s druge strane znaju pokazati i pokoju nesavršenost: Npr. slučajno im poispadaju papiri, zapnu za stol, izvale neki lapsus i sl. Izgleda da na ljudsku prirodu nužno spada i ta jedna doza nesavršenosti, i nje se očito ne treba bojati, jer ona je zapravo naša prednost i svojevrsni ključ uspjeha. Gospodin i gospođica "Savršeni/a" obično i ne prođu u životu dobro.

Opet ona dvojica...

Ako bi se pokušali smjestiti u onu Isusovu priču s početka, koji bi nam lik više bio sličan? Možda je najbolje da se povežemo sa obojicom, jer mislim da to ponajviše

odgovara našoj ljudskoj istini. U svakome od nas egzistira taj nekakav sofisticirani pravednik koji sve zna, sve može, koji se ne ustručava podići glavu ni pred Bogom, ni pred čovjekom. No, ovaj kako reče Isus ne odlazi kući opravdan, vjerojatno stoga što se već sam po sebi dobro pravda i drži. Na kraju krajeva, i sam Isus reče da nije došao zbog pravednih nego zbog grešnika (Mt 9,13). Zato, ukoliko želimo izreći uspješnu i na kraju uslišanu molitvu trebamo pokušati pronaći onog grešnog carinika u sebi. Treba krenuti odonud gdje smo slabi i nemoćni, a ne iz pravca gdje smo snažni i uspješni. Trebamo se sjetiti područja gdje nam najslabije ide; nečeg što smo pokušavali mnogo puta, a nikad nam nije uspjelo; nečeg što nikako ne razumijemo; nečega gdje nam se drugi smiju i govore nam da se pustimo toga; onog područja gdje nas ne slušaju ili ne uzimaju ozbiljno ili opet onog područja kojeg se toliko plašimo da ni ne pokušavamo nešto poduzeti. Farizej može reći: "Bože, ponizno te molim...", ali Bog će svejedno znati da je to "ponizno" samo pro forme radi, jer farizej u nama može pokušavati biti ponizan, ali ipak nikad neće biti stvarno ponizan. Zato moramo pronaći onog "carinika" u sebi ... on je naš vodič do Boga ... njegova slabost jest u konačnici naša snaga.

Mario Bernadić, <https://poptheo.org>

Projekcija:

zašto vlastite mane najlakše opažamo na drugim ljudima?

“Projekcija je postupak premještanja vlastitih osjećaja na drugu osobu, životinju ili predmet. Pojam se najčešće koristi za opis obrambene projekcije – pripisivanje vlastitih neprihvatljivih poriva drugome.”

Ljudi su po svojoj prirodi skloni da lakše uočavaju nedostatke i pogreške kod drugih negoli kod sebe samih. Naravno, postoje i oni koji će bez problema priznati vlastitu manu, ali rijetkost je da ćemo priznati baš sve. Obično ono što krijemo je ono što nas najviše smeta i gdje smo posebno osjetljivi. Kako se ne bismo morali s tim suočavati, upravo zato što nam je to vrlo nezgodno, pribjegavamo projekciji, tj. jednom od obrambenih mehanizama o kojima je prvi progovorio Sigmund Freud. Vezano za projekciju, Freud je taj obrambeni mehanizam opisao kod svoje pacijentice koja je vlastiti osjećaj srama projicirala na svoje susjede navodeći da ju ogovaraju. Dakle, nije bila spremna suočiti se s tim osjećajem, pa je radije tu lopticu prebacila drugima. Može nam se činiti kako se mi ne koristimo projekcijom jer eto nemamo problema priznati svoje mane, no kako kažu psiholozi, obrambeni mehanizmi funkcioniraju na nesvjesnoj razini i stoga ih

teško prepoznamo. Tako na primjer nevjerni suprug može svoju suprugu optuživati za prevaru ili pak osoba sa sklonostima prema krađi može govoriti kako joj susjedi pokušavaju provaliti u stan. Primjera je jako puno jer zapravo se svakodnevno koristimo ovim mehanizmom. Nešto slično možemo pronaći u Bibliji u Isusovom Govoru na gori:

”Što gledaš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svome ne opažaš? Ili kako možeš reći bratu svomu: ‘De da ti izvadim trun iz oka’, a eto brvna u oku tvom? Licemjere, izvadi najprije brvno iz oka svoga pa ćeš dobro vidjeti izvaditi trun iz oka bratova!” (Mt 7,3-5; Lk 6,41-42).

Ili drugi primjer kada Isus pripovijeda prispodobu o dužniku kojemu je kralj otpustio dug, a taj dužnik onoga koji je njemu dugovao bacio u tamnicu ne htijući mu oprostiti duga (usp. Mt 18,23-35). Iako se ovdje govori o opraštanju, ipak se dade primijetiti kako ovaj dužnik nije bio sposoban uočiti da se i on i onaj koji je njemu dugovao nalaze u istoj situaciji – obojica su dužnici. Dakle, zatvorio je oči pred vlastitom pogreškom, a istu je drugom višestruko naplatio. Slično se događa i kod projekcije: zatvaramo oči kada je u pitanju neki naš nedostatak i jednostavno ga ”prišijemo” drugom.

Budući da smo svi skloni tome i da se to odvija na našoj nesvjesnoj razini, pitamo se postoje li načini kako spriječiti projekciju? Psihoterapeuti Karen R. Koenig i Michael Brustein navode nekoliko načina. Prije svega je potrebno promisliti kako se zaista osjećamo prema sebi, ponajviše kako doživljavamo svoje slabosti. Dakle, potrebna je samorefleksija kako bismo uočili služimo li se projekcijom kako bismo sakrili svoje slabosti. Drugi način je upitati nekoga tko nam je blizak primjećuje li kod nas takvo ponašanje. Ovo je možda malo teže jer nismo uvijek spremni čuti nešto loše o sebi

od osoba koje su nam drage. I na koncu, naravno, uvijek možemo potražiti savjet kod psihoterapeuta koji će nam pomoći u prepoznavanju i nadilaženju projekcija.

Važnost nadilaženja projekcije nije bitna samo za naš odnos s drugima nego je bitna i za naš vlastiti rast. To dvoje je svakako povezano jer ne možemo ni imati kvalitetne međuljudske odnose ako prije svega ne poznajemo i ne razumijemo sebe.

Katarina Lauc, <https://poptheo.or>

Žabe

U kutu velikoga parka usred mnoštva stabala i grmlja punog bobica i cvijeća, bila je bara prekrivena bijelim i ružičastim lopočima. U toj bari živjela je žablja obitelj: tata, mama i mali žabac. Bijaše to sretna obitelj.

- *Ti si najljepši žabac na svijetu*, tepala je nježno mama žaba svom mališanu koji se praćakao na rubu bare, a zatim ga obasula kišom poljubaca.

- *Ti si meni najljepša mama na svijetu*, odgovorio je mali žabac i zaplivao prema sredini bare gdje je voda bila svježija.

Tata žabac ponosno je gledao svoju obitelj okruženu rascvjetanim grmljem i govorio:

- *Živimo na najljepšem mjestu na svijetu.*

Tihi život u bari narušila je jednoga dana kiša uzvika od djevojčica koje su šetale obližnjim puteljkom.

- *Joj, kako ovdje zaudara!*

- *Imam osjećaj da je blizu gnojnica... Idemo odavde!*

- *Hej, gledajte! Ondje su žabe krastače!*

- *Ogavno!*

- *Eno i malog žapca, oduran je!*

Posramljene žabe, tata i mama, zaronile su u mulj. Razočarani se i ozlojeđeni žablji mališan skrio pod lopočevo lišće. Iz bare je zauvijek nestalo sreće.

Raul Follerau

Prvo čitanje: Otk 7,2-4.9-14

Vidjeh, eno velikoga mnoštva, što ga nitko ne mogaše izbrojiti,
iz svakoga naroda i plemena i puka i jezika!

Čitanje Knjige Otkrivenja svetog Ivana apostola

Ja, Ivan, vidjeh drugoga jednog anđela gdje uzlazi od istoka sunčeva s pečatom Boga živoga. On povika iza glasa onoj četvorici anđela kojima bi dano nauditi zemlji i moru:

„Ne udite ni zemlji ni moru ni drveću dok ne opečatimo sluge Boga našega na čelima!“

I začujem broj opečaćenih - sto četrdeset i četiri tisuće opečaćenih iz svih plemena sinova Izraelovih.

Nakon toga vidjeh: eno velikoga mnoštva, što ga nitko ne mogaše izbrojiti, iz svakoga naroda, i plemena, i puka, i jezika! Stoje pred prijestoljem i pred Jaganjcem odjeveni u bijele haljine; palme im u rukama. Viču iza glasa:

„Spasenje Bogu našem u koji sjedi na prijestolju i Jaganjcu!“

I svi anđeli, što stajahu uokolo prijestolja i starješina i četiriju bića, padoše pred prijestoljem nice, na svoja lica, i pokloniše se Bogu govoreći:

*„Amen! Blagoslov i slava,
i mudrost, i zahvalnica,
i čast i moć i snaga
Bogu našem
u vijeke vjekova. Amen.“*

I jedan me od starješina upita:

„Ovi odjeveni u bijele haljine, tko su i odakle dođoše?“

Odgovorih mu:

„Gospodine moj, ti to znaš.“

A on će mi:

„Oni dođoše iz nevolje velike i oprali su haljine svoje i ubijelili ih u krvi Jaganjčevoj.“

Riječ Gospodnja

Nakon što je Jaganjac otvorio šesti od sedam pečata knjige koja se nalazi na Božjoj desnice, nastao je potres i započelo pretresanje zemlje i njezinih stanovnika. No, prije negoli četiri anđela naude zemlji i moru kako im je dano činiti, jedan drugi anđeo proglašava obilježavanje pečatom onih ljudi koji će biti pošteđeni, i naziva ih slugama Božjim. Tada se viđenje opečaćenih odjednom premješta na nebo, te Ivan u nebeskoj liturgiji promatra konačnu sudbinu spašenika koji odjeveni u bijele haljine stoje pred prijestoljem i pred Jaganjcem. No, ono što je osobito znakovito jest njihov broj.

Najprije se spominje stočetrdesetčetiri tisuće opečaćenih iz svih plemena Izraelovih, dvanaest tisuća iz svakoga plemena. Znajući da se broj tisuću ne upotrebljava samo u značenju precizne količine nego i općenito u značenju veoma velikog broja, onda taj ukupan broj opečaćenih ne trebamo shvatiti doslovno nego simbolično. Riječ je o mnoštvu spašenih, a to što su nabrojani prema dvanaest plemena Izraelovih, ukazuje na svijest o ulozi izabranog naroda u povijesti spasenja.

Nakon stočetrdesetčetiri tisuće opečaćenih Ivan vidi još veliko neprebrojivo mnoštvo iz svih naroda s palmama u rukama koji pohvalnom pjesmom iskazuju istu čast Bogu i Jaganju svjedočeći Kristovu istobitnost s Bogom.

Jedan od dvadeset i četiri starješina koji sjede oko Prijestolja pita Ivana tko su oni odjeveni u bijele haljine, a Ivan mu odgovara da je riječ o onima koji su došli iz nevolje i ubijelili svoje haljine u jaganjčevu krv. Ta nelogična slika po kojoj crvena krv ubjeljuje haljine, već sama po sebi sugerira simboličko tumačenje. U prvom redu radi se o mučenicima koji su svojom krvlju posvjedočili za Krista, ali i onima koji su se kroz nevolje života na različite načine i u različitim okolnostima suobličili Isusu Kristu.

Otpjevni psalam: Ps 24, 1-6

Takav je naraštaj onih koji traže lice tvoje, Gospodine

Gospodnja je zemlja i sve na njoj,
svijet i svi koji na njemu žive.
On ga na morima utemelji
i na rijekama učvrsti!

Tko će uzići na Goru Gospodnju,
tko će stajati na svetom mjestu njegovu?
Onaj u koga su ruke nedužne i srce čisto:
duša mu se ne predaje ispraznosti.

On blagoslov prima od Gospodina
i nagradu od Boga, Spasitelja svoga.
Takav je naraštaj onih koji traže njega,
koji traže lice Boga Jakovljeva.

Psalam 24 pjeva o Bogu Stvoritelji i Spasitelju. Bog nije stvorio svijet i ostavio ga nego stalno poziva ljude k sebi. A na taj poziv odgovara se traženjem Božjega lica. O tome psalmist govori koristeći sliku hrama u koji hodočasnici dolaze štovati Boga i pita se tko smije prebivati na Božjoj gori. Potom daje i odgovor u kojem se za prebivanje s Bogom traži čistoća, ali ne ona obredna o kojoj postoje mnogi i sitničavi propisi, nego čistoća srca koje je sposobni vidjeti Boga.

Drugo čitanje: 1Iv 3, 1-3

Vidjet ćemo ga kao što jest.

Čitanje Prve poslanice svetoga Ivana apostola

Predragi!

Gledajte koliku nam je ljubav darovao Otac:

djeca se Božja zovemo, i jesmo.

A zato nas svijet ne poznaje

što ne poznaje njega.

Ljubljeni, sad smo djeca Božja

i još se ne očitova što ćemo biti.

Znamo:

kad se očituje, bit ćemo njemu slični

jer vidjet ćemo ga kao što jest.

I tko god ima tu nadu u njemu,

čisti se kao što je on čist.

Riječ Gospodnja

Pisac Prve Ivanove poslanice, koji je vjerojatno ugledni vjernik iz ivanovske kršćanske zajednice, nakon što je pozvao svoje čitatelje da hode u svjetlosti, sada ih poziva da žive kao djeca Božja. Odlomak što nam danas liturgija donosi kao drugo čitanje uvod je u taj dio njegove rasprave. Kršćani su ponajprije potaknuti da obrate pozornost na ljubav koju im je „darovao Otac“. Tema ljubavi Božje upravo je konstanta ivanovske misli, osobito ove Poslanice. Kasnije će to biti još više produbljeno: „U ovom je ljubav: ne da smo mi ljubili Boga, nego - on je ljubio nas i poslao Sina svoga kao pomirnicu za grijehe naše. Po tome poslanju Sina Bog je pokazao svoju ljubav, no po tome istome poslanju Sina, i vjernici postaju Božjom djecom, kao što i kaže današnji tekst: „Djeca se Božja zovemo, i jesmo“. Kao takvi, oni su bitno združeni s Bogom, a zbog toga i strano tijelo u svijetu. Kad kaže: „svijet nas ne poznaje“, pisac ove poslanice ponajprije misli na svijet kao mjesto u kojem vlada zlo, kao sve ono što je neprijateljski raspoloženo prema Bogu. I to je konstanta ivanovske misli, još od prologa Ivanova evanđelja. Svijet „ne poznaje“ Boga. U ivanovskom riječniku, poznavati je gotovo jedan od sinonima za „vjerovati“. Činjenica da su kršćani djeca Božja treba biti shvaćena u osobitoj napetosti, jer još nije očitovana njihova konačna sudbina, još se ona nije ostvarila, no kad se ostvari, vjernici će biti slični Bogu i vidjet će ga kao što jest. Sveti Pavao to bi drugim riječima rekao: „sada gledamo kroza zrcalo, u zagonetki, a tada - licem u lice! Sada spoznajem djelomično, a tada ću spoznati savršeno, kao što sam i spoznat!“. To buduće gledanje Boga, uživanje u njegovoj prisutnosti i blizini, u sličnosti njemu, sadržaj je kršćanske nade. Ta pak nada čisti, te ih čini sličnima Isusu koji je savršeno čist.

Evandjelje: Mt 5, 1-12a

Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima.

Čitanje svetoga Evandjelja po Mateju

U ono vrijeme: Isus, ugledavši mnoštvo, uziđe na goru. I kad sjede, pristupe mu učenici. On progovori i stane ih naučavati:

- *Blago siromasima duhom:*

njihovo je kraljevstvo nebesko!

Blago ožalošćenima:

oni će se utješiti!

Blago krotkima:

oni će baštiniti zemlju!

Blago gladnima i žednima pravednosti:

oni će se nasititi!

Blago milosrdnima:

oni će zadobiti milosrđe!

Blago čistima srcem:

oni će Boga gledati!

Blago mirotvorcima:

oni će se sinovima Božjim zvati!

Blago progonjenima zbog pravednosti:

njihovo je kraljevstvo nebesko!

Blago vama kad vas - zbog mene - pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv vas!

Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima! Ta progonili su tako proroke prije vas!

Riječ Gospodnja

Evandelist Matej svoju zbirku Isusovih blaženstava smješta unutar Govora na gori. Oko Isusa je mnoštvo, no učenici pristupaju bliže i on ih počinje poučavati. Struktura njegovih blaženstava slična je onim starozavjetnim koja su neka vrst čestitke i dobrih želja upućenih pobožnima, pravednima, mudima, uspješnima. Već prvim blaženstvom Ma-tejeva se inačica razlikuje od one Lukine. Dok Luka govori o konkretnim siromasima, potlačenima i napuštenima, Matej nastoji progovoriti o čovjekovu nutarnjem stavu. Stoga on ne kaže samo „blago siromasima“, nego još objašnjava i da je riječ o siromasima „duhom“ (Mt 5,3). Na taj način evandelist želi naglasiti moralno siromaštvo čovjeka koji je slobodan od bilo kakva imanjanja, slobodan za Boga. On je slobodan od zemaljskog kraljevstva, pa je njegovo ono nebesko. Sličan je slučaj i u preostalim sedam blaženstava u kojima se uvijek, u odricanju od nekog zemaljskog dobra, dobija odgovarajuće nebesko. Posljednje, deveto blaženstvo, dočarava i situaciju zajednice u kojoj su te riječi nastale. To je zajednica koja je ili iskusila progone, ili se nalazi u neposrednoj opasnosti. I u takvoj situaciji njoj je upućeno blaženstvo: „Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima!“ (r. 11-12). Živeći u tom duhu, vjernici su istinski nasljednici starozavjetnih proroka, koje su također progonili zbog njihova nauka i života (r. 12). To je utjeha vjernicima u nevoljama u kojim žive. Znaju da ih Bog ne napušta i da im je kod njega nagrada.

Tumačenje čitanja: Služba riječi 273/13, 261/10

U zrcalu svetosti

Blago siromasima duhom

Čitajući na svetkovinu Svih Svetih tekst Blaženstava Crkva svojim vjernicima pred oči stavlja zrcalo svetosti. Nema nikakve dvojbe da Blaženstvima (Mt 5,3-12) pripada ključno mjesto u Isusovu Govoru na gori koji predstavlja temeljni zakon kraljevstva Božjeg. Tim riječima Isus želi čovjeka pokrenuti i oduševiti, uvodeći ga tako u shvaćanje nove pravednosti, drukčije od pravednosti književnika i farizeja. Tek nakon toga dolaze konkretni zahtjevi koji nadilaze slovo zakona i ciljaju na promjenu čovjekova srca, da bi sve kulminiralo u zahtjevu: „*Budite dakle savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski!*“ (5,48).

Nije slučajno ni to što Blaženstva započinju sa „siromasima duhom“. Stavlajući siromahe na prvo mjesto, Isus kao da želi istaknuti da se u takvima prepoznaje plod njegova poslanja koje je sam proglasio u sinagogi u Nazaretu poistovjetivši se s Izaijinom najavom Božjeg pomazanika: „*Duh Gospodnji na meni je jer me pomaza! on me posla blagovjesnikom biti siromasima*“ (Lk 4,18 – Iz 61,1). Siromahe kao žrtve pohlepe i bezobzirnosti

bogataša uzimaju u zaštitu proroci, a mnogi psalmi ih slave kao Božje miljenike i prave mudrace.

U izrazu „blago siromasima duhom“ prepoznamo duhovnu crtu siromaha. Svoje mjesto u ljudskom društvu oni dragovoljno i bez mrmljanja prenose na svoj odnos prema Bogu. Kao što ih bogataši smatraju beznačajnima, tako oni sami sebe smatraju malenima pred Bogom, očekujući od njega ono za što su zakinuti od ljudi. I sljedeće tri kategorije koje Isus naziva blaženima, ožalošćeni, krotki, gladni i žedni samo su posebno istaknuti oblici siromaštva. Svima njima je zajedničko to što dijele sudbinu zbog koje bi se mnogi smatrali nesretnima, što su zakinuti za toliko toga u životu što ljudi smatraju potrebnim i vrijednim.

Blago čistima srcem

Kao što se prva četiri blaženstva mogu svesti na zajednički naziv siromasi, tako i drugu skupinu možemo ujediniti oko blaženstva koje slavi čisto srce. Ne samo zbog toga što uz to blaženstvo ide posebno Isusovo obećanje „oni će Boga gledati“, već još više zbog toga što sva ta četiri blaženstva smjeraju na čovjekovu nutrinu, na njegovo srce. Dok prva četiri ističu ljude

koji su svoje materijalno siromaštvo i nametnutu im nepravdu okrenuli u svoju duhovnu korist, ovdje se slave ljudi koji svojim drukčijim stavom od stava koji vlada u svijetu i taj svijet mijenjaju u duhu kraljevstva nebeskog.

Na prvom su mjestu milosrdni koji će zbog svoga milosrđa naći milosrđe kod Boga. Oni su blaženi zato što milosrđe pretpostavljaju zakonu i pravednosti, što se ne osvećuju već opraštaju, pa se s pravom mogu nadati da će i njima biti oprošteno. U Isusovu obećanju da će ljudi čista srca Boga gledati prepoznamo ostvarenu čežnju starozavjetnog vjernika za gledanjem lica Božjega. Ta čežnja našla je najbolji izraz u riječima psalmista: „Kao što košuta žudi za izvor-vodom, tako duša moja čezne, Bože, za tobom. Žedna mi je duša Boga, Boga živoga: o kada ću doći i lice Božje gledati?“ (Ps 42,2s). Isus jamči da će gledanje Boga biti nagrada srcu iz kojeg ne „izviru opake namisli, ubojstva, preljubi, bludništva, krađe, lažna svjedočanstva, psovke“ (Mt 15,19).

Uz bok takvima idu mirotvorci koji također zaslužuju posebno obećanje: „*Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvati!*“ (5,9). Isus nastupa u ime Boga koji s ljudima ima „*naume mira, a ne nesreće*“ (Jr 29,11). Zato je već njegovo rođenje značilo obećanje mira, koje njegovi učenici trebaju nositi u svaku kuću u koju uđu (Lk 10,5). Osmo blaženstvo zaokružuje sva prethodna, ne skrivajući da će „gladni i žedni pravednosti“ (5,6) zbog te pravednosti biti progonjeni, ali upravo tako će postići kraljevstvo nebesko (5,10). Isus nije skrivao od učenika što će ih sve snaći zbog imena njegova, ali sve je to i on sam prošao (usp. Mt 10,16-25). Ipak iznad svega stoji veliko obećanje koje je nadahnjivalo i nadahnjuje svakog Isusova učenika: „*Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima!*“ (Mt 5,12).

Fra Ivan Dugandžić, <https://franjevci.info>

Što slavimo na blagdan Svih Svetih, a što na Dušni dan?

Svi Sveti svetkovina je koju slavimo prvoga dana u studenome, a na koju se spominjemo svih svetih osoba iz povijesti cijele Crkve čiji se život isticao evanđeoskim krepostima i svetošću u svemu što su činili. Uz sve svece i mučenike koji su službeno proglašeni svetima od strane Crkve i na taj način uzdignuti na oltar i čašćenje, na svetkovinu Svih svetih sjećamo se i svih onih svetih žena i muškaraca koji su kroz povijest Crkve svojim životnim svjedočanstvom slijedili Krista u potpunosti, pa i smrću ako je bilo potrebno. Ta je svetkovina u uskoj poveznici s blagdanom koji slijedi dan nakon, tj. spomenom svih vjernih mrtvih ili Dušnim danom, ali ih je potrebno i razlikovati.

Dok se na Sve Svete spominjemo svih proglašanih svetaca i svetih osoba, na Dušni dan se spominjemo svih vjernih mrtvih čiji je život na ovome svijetu završio i počivaju vječnim snom mira. Mnogo obitelji na blagdan Svih Svetih posjećuje grobove svojih najmilijih, možda i iz praktičnih razloga jer je u većini kršćanskih zemalja 1. studeni neradni dan, ali u stvarnosti na taj dan spominjemo se svih svetih koji su naši zagovornici na nebesima, a drugog dana mjeseca studenog spominjemo se naših

dragih pokojnih kroz jedan posebni blagdan i liturgijski spomen na misi i u molitvi

Crkva je od svojih samih početaka čuvala spomen na sve svoje mrtve. Od jednog takvog kulta mrtvih nastao je i kult svetaca, odnosno onih osoba iz kršćanskih zajednica čiji se život isticao posebnim vrlinama i služio svima kao primjer. U počecima je to bio kult mučenika, jer su prva stoljeća za Crkvu bila često puta ispunjena progonima i mučeništvom pa su svi sveci bili ujedno i mučenici. Dovoljno se sjetiti sv. Stjepana, prvog mučenika u povijesti Crkve koji je na samim počecima javnog djelovanja mlade zajednice dao svoj život za svjedočanstvo Isusova imena.

Sveci su putokaz

Kult mučenika je s vremenom prerastao u kult svetaca kada su došla mirnija vremena za Crkvu. Uz mučenike, u kršćanskim su se zajednicama isticale i osobe s posebnim vrlinama i krepostima koje nisu podnijele mučeništvo, ali su ih zajednice na jednak način štovale i častile jer su u njima vidjele kako na savršen način slijediti Krista u potpunosti. Stoga je i razumljivo da kršćani ne štuju svece na jednak način kao što štuju Boga, oni su primjer života i model svima kako slijediti Krista u vlastitim životima. Neki od svetaca imaju veliku važnost za cijelu Crkvu, a neki su s druge

strane važni za pojedinačne Crkve ili zajednice, poput našeg bl. Alojzija Stepinca koji je za hrvatsku Crkvu savršeni primjer nasljedovanja Krista bez obzira na cijenu.

Crkva je oduvijek štovala mrtve i na poseban način mučenike i svece jer su putokaz prema nebeskom Jeruzalemu u kojeg su oni već stigli. Svaki mučenik ili svetac je imao u davna vremena vlastiti blagdan ili spomendan, a tek se s vremenom osjetila potreba i za jednom svetkovinom u kojoj bi se spomenuli svi sveci, ali i jedan blagdan za sve vjerne mrtve. Tako su nastali blagdan Svih svetih i Dušni dan.

Svetkovina Svih svetih svoje početke vuče iz 7. stoljeća kada se počeo slaviti u svibnju, a bilo je potrebno još nekoliko stotina godina da se ustali na 1. studenog, a nakon toga se ustalilo i blagdan Dušnog dana. Motiv zašto su odabrani baš ti dani može se pronaći u povijesti. U starom keltskom poganskom kalendaru s prijelaza 31. listopada na 1. studenog slavio se

poseban blagdan Samhain koji je označavao kraj ljeta i početak zime, ali je ujedno bio i spomen svih umrlih. Stari su Kelti vjerovali da mrtvi te večeri mogu posjetiti ona mjesta na kojima su živjeli, stoga su im na taj blagdan priređivali gozbe i posebna slavlja.

U tom kontekstu treba vidjeti i neopoganski Halloween koji se inspirira starim keltskim poganskim ritualima, a danas je prerastao u svjetovni običaj i obilježavanje prvenstveno u anglosaksonskim zemljama. S dolaskom Krista mnogo starih slavlja i običaja dobivaju jedno sasvim novo značenje u svjetlu Isusove objave pa se tako Crkva 1. studenoga počela spominjati svih svetaca, a dan poslije svih vjernih mrtvih. U tom smislu ostao je kontinuitet s prijašnjim vremenima, ali je došla i velika promjena, ona novosti života u Isusu Kristu.

<https://www.pastoralmladih.hr/>

<https://vjeronaucni-portal.com>

Svi sveti: Blaženici pred Božjim sudom

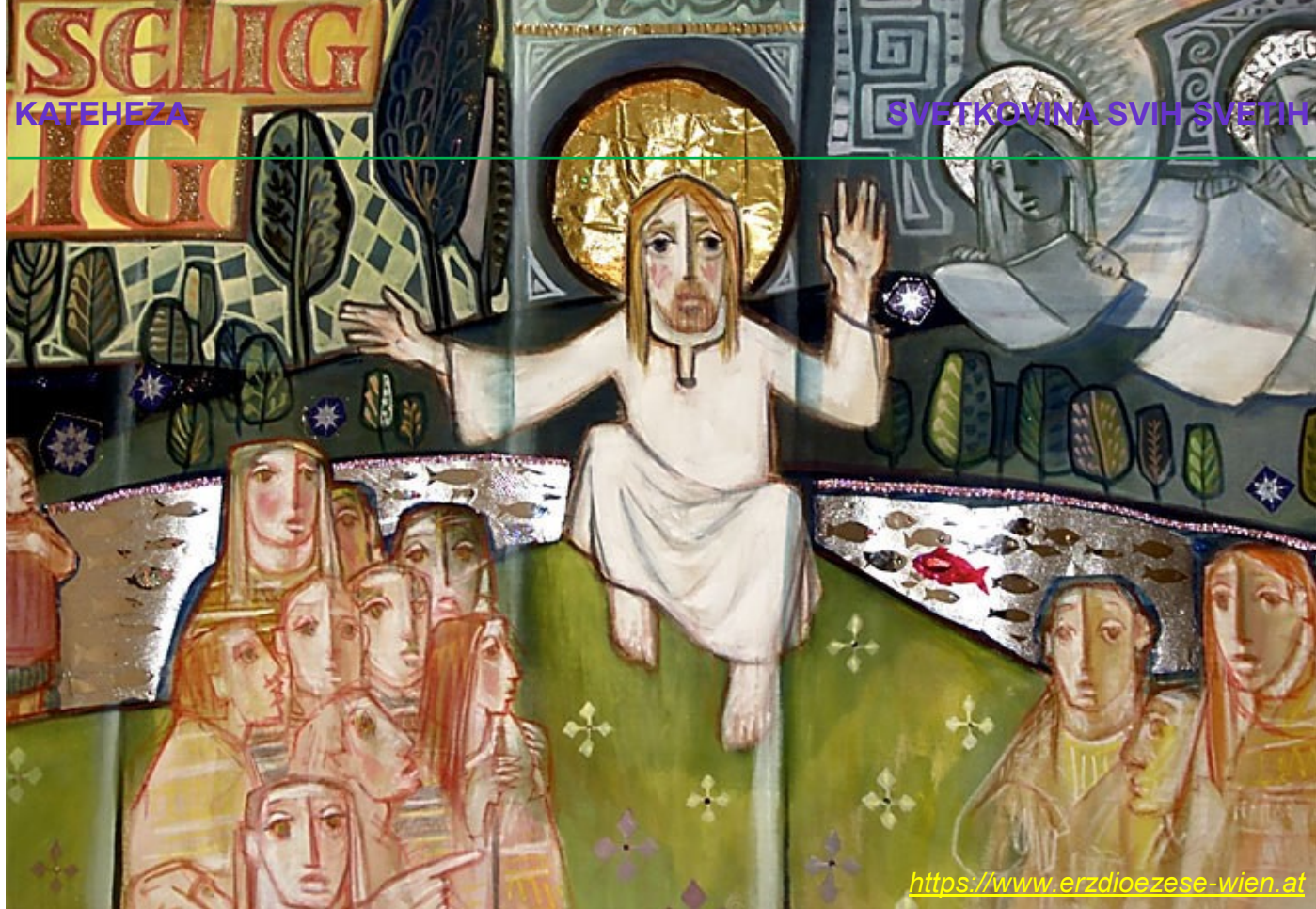
Dok ovih dana razmišljamo o velikim i svetim ljudima, bili poznati ili nepoznati, dok razmišljamo o veličini i prolaznosti života, dok molimo, palimo svijeće, dok iskazujemo zahvalnost svima koji su poput Isusovih blaženika učinili naša društva boljima, posvijestimo sebi da ćemo jednoga dana i mi

Svetkovina Svih svetih i Dušni dan dragi su dani kršćanima. Osim sjećanja na velike ljude, svece, ponajprije na svjedoke i mučenike vjere, koji su ovaj svijet činili i čine boljim, osim sjećanja i molitava za svoje pokojne, bližnje i daljnje, i za one kojih se nema nitko spomenuti, ova dva dana od vjernika čine mirnije, stišanije ljude. Usporedimo li ove dane s drugim svetkovinama, usporedimo li pogotovo propovijedi biskupa i svećenika u ovim danima s onima na „velikim svetkovinama“, ovdje je dosta toga drukčije, sabranije, staloženije. Vjerojatno nijedna svetkovina nije toliko bliska Isusovom velikom tjednu muke, smrti i uskrsnuća kao Svi sveti i Dušni dan. Jer, na ove se dane sabiru naše misli i molitve oko smisla postojanja i smrti, pred nama se otvara i povjerenje u milosrdnoga Boga koji sve prati i uzdržava, koji je obećao drugi život, puni onostrani život dobrima.

I baš se na Sve svete čitaju Isusova blaženstva, Isusova obećanja različitim vrstama ljudi koji će, ako sada i žive u

oskudici ili se ponašaju drukčije od onih najčešćih ljudskih ponašanja, zadobiti puninu života. Isusova su blaženstva skraćena verzija kako se postaje istinskim čovjekom, a što označavamo i riječju svetac. Svetac je onaj koji ostvaruje barem jedno od blaženstava u herojskom stupnju, a pritom ne isključuje nijedno drugo blaženstvo. Slično je to kao i s krepostima ili talentima. Onaj tko ostvari barem jednu krepost (recimo pravednost ili jakost) ili ostvari talent do vrhunca, a da ne zaboravi druge kreposti ni talente, taj je velik, svet čovjek.

Treba zastati ovih dana i upitati se kako na mene djeluju Isusove riječi blaženstava. Nekima djeluju blagotvorno u svako vrijeme, a naročito u vremenima bura i nemira, svađa i podjela. Isusove blage i obećavajuće riječi o blaženima sigurnost su da se ide naprijed. Tragično je, naime, da naš svijet, većina ljudi, i vjernici i nevjernici, dakle i kršćani, Isusovi učenici njegova blaženstva smatraju nečim iluzornim, riječima kojima se ništa ne može učiniti u našem svijetu. Možda eventualno nešto u kakvom malom, ljubavnom ili prijateljskom odnosu.

Ta naš svijet i onaj u Crkvi, u redovničkim i crkvenim zajednicama, funkcionira suprotno od evanđeoskih blaženstava. Zar mnogi i ne izgovarajući riječima ne smatraju da je bolje onima koji se kontrastno ponašaju od Isusovih blaženstava: Blago oholo bogatima... Blago onima koji se nikada ne kaju i ne plaču nad svojim grijesima... Blago onima koji se podruguju i cere nad nevoljama slabih... Blago drskima, nasilnima, agresivnima... Blago lažljivcima i splotkarima... Blago nemilosrdnima... Blago bojovnim varalicama koji izigravaju mir i mirotvorce... Blago onima koji imaju moć, koji vladaju i progone sve koji im smetaju...

Toliko je netko dostojan zvati se čovjekom, a po Isusovom mogli bismo kazati zvati se blaženim, koliko se trudi oko darivanja svoga bogatstva, oko sućutnosti i milosrđa onima koji oskudijevaju, plaču i tuguju; koliko se trudi oko krotkosti i kontrolira svoje nasilje i drskost; onoliko koliko se trudi oko pravde za kojom mnogi u ovom svijetu doslovno gladuju i žedaju. Toliko je netko dostojan zvati se čovjekom, blaženim, dakle i svecem, koliko nije samo hodao pognute glave, malo pričao ili bježao od ljudi, koliko nije samo mislio na svoje

nego i na druge, koji je jasno i glasno digao svoj glas za mir, za pravdu, i ne samo ondje gdje nije moglo biti posljedica, nego i pred moćnicima, silnicima, koji je bio spreman biti proganjan, oklevetan i ponižen, i od svojih, sve zbog Isusa, onoga Isusa koji je oklevetan, proganjan i ponižen u svojoj siromašnoj, neutješnoj, od pravde izgladnjeloj i progananoj braći i sestrama.

Svetkovina Svih svetih i Dušni dan tako su međusobno povezani jer uza sve svoje različite obrede i sadržaje počivaju na jednoj od temeljnih istina vjere, a koja je prilično iščeznula iz razgovora, propovijedi, molitava i teoloških razmišljanja. Riječ je o Božjem končanom sudu. Svi sveti i Dušni dan upravo su dani kada ispovijedamo vjeru da je Bog konačni sudac svih ljudi, svakoga života i povijesti. To potvrđuju Isusova blaženstva. Samo od Boga dolazi punina svega i blaženstva: punina bogatstva, punina radosti, milosrđa, puni mir, istinska pravda...

Svaka objava i svaka vjera neizostavno govore o neizbježnom i končanom Božjem sudu. Stoga ispravno vjerovati znači misliti na Božji sud, na dolazak pred istinito Božje lice. Odatle je presudno da i u sadašnjem

životu tako radim da sam svjestan toga da me Bog gleda i da se njemu ništa ne može skriti i da ću jednoga dana posve nag stati pred njega. To Božje gledanje i sud, naravno da su milosrdni, ali Božje milosrđe nije takvo, Isus jasno kaže, da se možemo s njime igrati, da ovdje na zemlji možemo činiti zlo i opet se nadati da ćemo biti nagrađeni.

Dok ovih dana razmišljamo o velikim i svetim ljudima, bili poznati ili nepoznati, dok razmišljamo o veličini i prolaznosti života, dok molimo, palimo svijeće, dok iskazujemo zahvalnost svima koji su poput Isusovih blaženika učinili naša društva boljima, posvijestimo sebi da ćemo jednoga dana i mi otići s ovoga svijeta. Izdržimo tu misao. Približimo si ono što nam je objavljeno da će sve ljudsko biti suđeno i to najprije ja. A bit će suđeni sa mnom i svi oni koji misle da su posebni, da su izuzeti od svakog ljudskog suda, koji žive suprotno Isusovim blaženstvima.

Onaj koji vjeruje u Boga i njegov konačni sud, već će na ovoj zemlji, prema Isusovim blaženstvima, osjetiti slutnju vječne sreće: bogatstvo u neimaštini, radost u žalosti, blagostanje u krotкости i nenasilju, mir u nemiru, pravdu i proročku radost u klevetama i progonstvu radi Isusa.

Sreća je usko vezana za Isusova blaženstva i za Božji sud. Blaženici i sveci znaju da je Božji sud nad njima konačan, zato su se tako malo „borili“ oko formalne i izvanjske svoje i tuđih svetosti.

Fra Ivan Šarčević, <https://polis.ba>

Nova blaženstva

*Blago
onima koji ljube interese drugih
kao i svoje osobne –
jer takvi stvaraju mir i jedinstvo!*

*Blago
onima koji su spremni
uvijek učiniti prvi korak –
jer će otkriti
da je drugi mnogo pristupačniji
i otvoreniji nego je to mogao pokazati!*

*Blago
onima koji nikad ne kažu:
„Sad je dosta!“ –
jer takvi će smoći snage započeti iznova!*

*Blaženi
koji najprije slušaju,
a tek onda govore –
jer takvi će poslušati srcem.*

*Blaženi
koji u svakoj diskusiji
čuju i zapažaju i najneznatniji tračak istine –
jer takvi će istinu posjedovati
i istinom druge hraniti!*

*Blaženi
koji ne zlorabe svoju poziciju –
jer takvi će biti poštovani i voljeni!*

*Blago
onima koji se nikada
ne osjećaju uvrijeđenima,
poniženima i prevarenima –
jer se brinu za dobru klimu
i dobro raspoloženje!*

*Blago
onima koji gube
i mogu izgubiti sve –
jer samo tada Gospodin
može nadjačati i pobijediti...!*

Klaus Hemmerle, <http://www.sestre-scj.hr>

Mali vjeronaučni leksikon

Protestantizam (2)

Protestantizam: Reformacijski teolozi napuštaju skolastičku teologiju, obnavljaju radikalni augustinizam (predestinacija), a teološko razmišljanje usredotočuju na čovjekovo spasenje i opravdanje milošću i vjerom. Glavne su oznake protestantskog učenja nauk o opravdanju vjerom, o svećeništvu svih vjernika, pozivanje samo na Sveto pismo (*sola Scriptura*), sloboda savjesti (pojedince) kao oblik konfesionalne i crkvene pluralnosti.

Posebnost nauka zrcali se u nekoliko načela izvornoga protestantizma: *solī Deo gloria* ukazuje na Boga kao jedinoga koji zaslužuje čast i slavu; *sola gratia* znači da je otkupljenje Božji milosni dar čovjeku; *sola fide* obznanjuje da čovjek prima Božje otkupljenje isključivo vjerom; *Ecclesia semper reformanda* znači da se Crkva mora uvijek iznova obnavljati.

Kao i ostale kršćanske konfesije, protestantizam štuje Boga i posebnim bogoštovnim činima. U središtu je bogoštovlja večera Gospodnja. Bogoštovne čine predvodi bogoštovni službenik (pastor). Za razliku od katolicizma i pravoslavlja, koji uz klanjanje (latrja), koje se iskazuje samo Bogu, poznaju i štovanje (dulija), koje se može iskazivati i stvorenjima (sveti, anđeli, slike i relikvije), protestantizam strogo odbacuje duliju. U protestantizmu, osobito u kalvinizmu, bogoštovni je prostor jednostavan, slike su dopuštene samo u didaktične i dekorativne svrhe, a liturgija svedena na liturgiju riječi (čitanje biblijskoga teksta, propovijed, crkvene pjesme) i primanje sakramenata (večera Gospodnja, krst).

Protestanti su se povijesno međusobno razlikovali s obzirom na nauk, crkveni ustroj, odnos Crkve i države. Različitost je katkad dovodila do okrutnih sukoba (progon anabaptista u kontinentalnoj Europi, kongregacionalista u Engleskoj).

Zajednički im je odnos prema Bibliji (prevođenje, kritičko proučavanje), misijsko djelovanje, dobrotvorne organizacije i ekumenizam.

U protestantizmu Crkva je zajednica okupljenih vjernika Božjega naroda, po Božjem izabranju i pozivu. Crkvu stoga ne ustanovljuje hijerarhijski ustroj ni apostolska sukcesija kao u katolicizmu i pravoslavlju, a crkvena je vlast ustrojena prema prezbiterialnom ili kongregacionalističkom načelu. Pojedinaac ima potpunu slobodu osobnoga tumačenja Biblije, te slobodu savjesti u pitanjima morala.

U hrvatskim krajevima protestantizam nije uhvatio dubljega korijena unatoč djelovanju nekolicine utjecajnih pojedinaca (Matija Vlačić, Stjepan Konzul Istranin, Anton Dalmatin) i pristaša protestantizma. Danas u Hrvatskoj djeluje više protestantskih crkava (Evangelika crkva, Reformirana crkva, Savez baptističkih crkava, Evanđeoska crkva, Kristova crkva braće, Pentekostna crkva i dr.).

Tko je svetac?

Sveci nisu čudaci ili iznimke.

Oni su standardni model djelovanja za ljudska bića.

Zašto Crkva uključuje blagdan Svih svetih (1. studenog) u svoj kalendar blagdana? Zašto Apostolsko vjerovanje uključuje 'općinstvo svetih' kao jedno od 12 ključnih članaka naše vjere?

Zato što, kako je to rekao Charles Peguy, *'život, na kraju, sadrži samo jednu tragediju, a to je da se ne postane svetim.'*

Sveci nisu čudaci ili iznimke. Oni su standardni model djelovanja za ljudska bića. Ustvari, u biblijskom smislu riječi, svi su vjernici sveci. (...)

Sveci nisu suprotnost grešnicima. Ne postoji suprotnost grešnicima u ovome svijetu. Postoje samo spašeni grešnici i nespašeni grešnici. Stoga svet ne znači 'bez grijeha', nego 'izdvojen', pozvan iz ovog svijeta u sudbinu vječne ekstaze u Bogu.

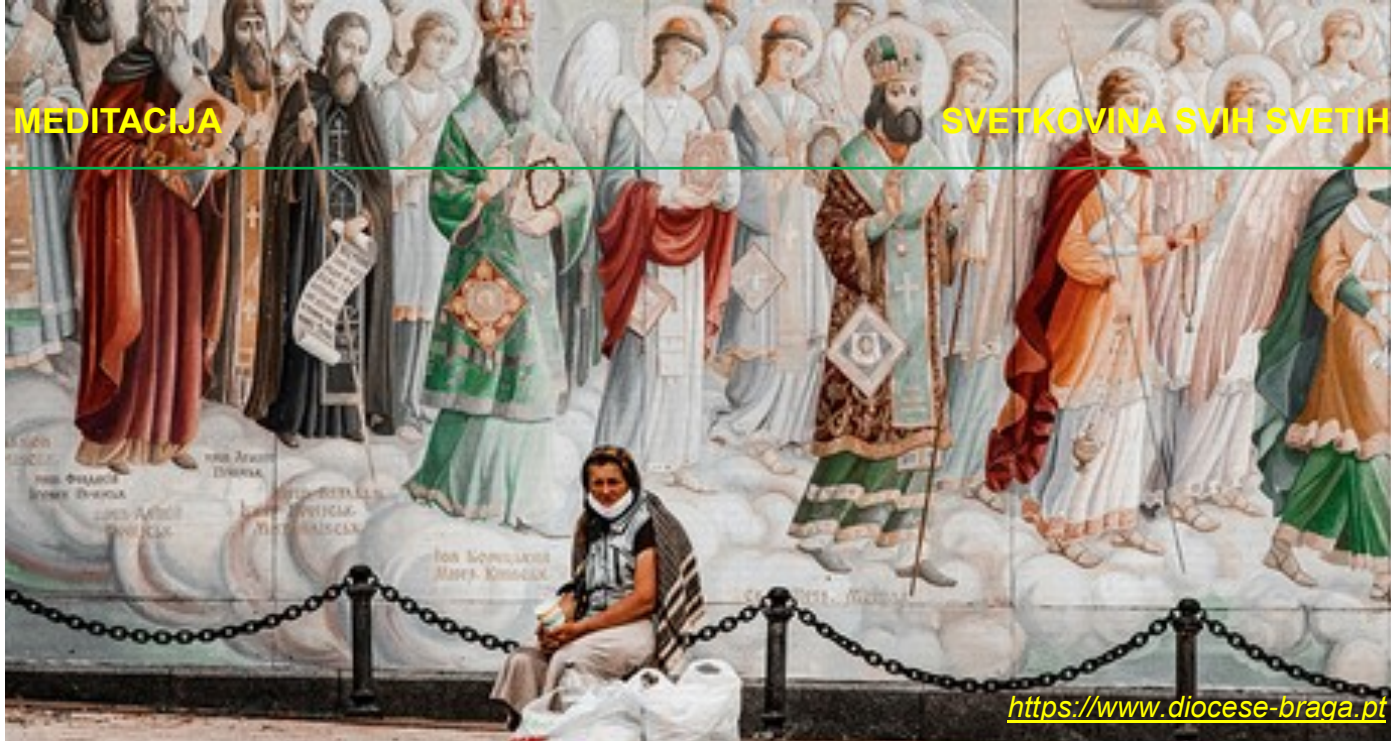
Tko je svetac? To je, prije svega, onaj koji zna da je grešnik. Svetac zna sve novosti, i loše novosti grijeha i dobre novosti spasenja. Svetac je pravi znanstvenik, pravi filozof:

Svetac zna istinu. Svetac je vidjelac, onaj koji vidi ispred sebe. Svetac je realist.

Svetac je također idealist. Svetac prigranjuje patnju iz herojske ljubavi. Svetac također prigranjuje herojsku radost. (Ovo je i jedan od kriterija za kanonizaciju: sveci moraju imati radost.)

Svetac je sluga Kristov. Svetac je također osvajač veći od Aleksandra Velikog koji je samo osvojio svijet. Svetac pobjeđuje sebe. Što znači čovjeku ako osvoji čitav svijet, ali ne savlada sebe?

Svetac je toliko otvoren da sa sv. Pavlom može reći: 'naučen sam u svakoj prigodi biti zadovoljan. Znam i oskudijevati, znam i obilovati' (Fil 4, 11–12). Svetac se vjenčava Bogom 'u dobru i zlu, u bogatstvu i siromaštvu, u zdravlju i bolesti, do smrti.' Svetac je također toliko odlučan, toliko tvrdoglav, da će radije umrijeti nego kompromitirati istinu, pišući također svoj kredo u pijesku vlastitom krvlju dok umire. (Jedan je svetac to uistinu i napravio.)

<https://www.diocese-braga.pt>

Svetac je zakleti neprijatelj svijetu, tijelu i đavlu. On je uključen u smrtonosnu borbu s Vrhovništvima i Vlastima. Svetac je također prijatelj i ljubitelj svijeta. On ljubi ovaj svijet zaražen grijehom mekim usnama Boga prikazanog u Evanđelju po Ivanu 3, 16. Svetac objavljuje Božji rat ovom svijetu, zabadajući križ kao mač u zemlju okupiranu neprijateljem, a dršku mu drži nebo. Istovremeno on širi svoje ruke na taj isti križ kao da govori: 'Vidite? Ovoliko je velika moja ljubav za vas!' (...)

Svetac je viši od bilo koga u svijetu. Svetac je pravi planinar. Svetac je također niži od bilo koga u svijetu. Kao voda, on teče do najnižih mjesta kao što je Kalkuta.

Svečevo srce je slomljeno svakom malom brigom ili grijehom. Svečevo srce je i toliko jako da ga čak ni smrt ne može slomiti. Neuništivo je jer je tako lomljivo.

Svetac skida svoje ruke s upravljača svoga života i daje Bogu da njime upravlja. To je strašno jer je Bog nevidljiv. Svetac također ima ruke koje pomiču svijet. On ima stopala koja se miču kroz svijet sigurnim korakom.

Svetac ne dopušta drugima da mu izigravaju Boga. Svetac prima svoje zapovijedi od Generala, ne od vojske. Svetac također drugima ne izigrava Boga.

Svetac je maleni Krist. Ne samo da mi vidimo Krista kroz Njegove svece, kao što vidimo svjetlo kroz umrljano prozorsko staklo, nego mi također razumijemo svece samo kroz Krista, kao što razumijemo jaja samo kroz piliće.

Sveci su naša obitelj. Mi smo jedno Tijelo. Oni su naše noge i mi smo njihove. Zato je njihov blagdan i naš blagdan. Kako kaže Pascal: *'Primjeri plemenite smrti Spartanaca i drugih jedva nas dotiču... Ali primjeri smrti mučenika nas dotiču jer su oni naši članovi...'*

Mi ne postajemo sveci misleći o svetosti, a (zasigurno) ne i pišući o njoj, nego vršeći je. Dolazi vrijeme kada će pitanja o njoj nestati, a mi ćemo je samo činiti. Kad bi osoba koju volimo bila ispred naših vrata kucajući da uđe, bismo li se pitali kako brava funkcionira ili kako se naši mišići pokreću da bismo je otvorili?

Sv. Franjo Asiški jednom je rekao svojim redovnicima da ako bi imali viđenje, a skitnica bi pokucala na njihova vrata tražeći čašu hladne vode, odvratanje od nebeskog viđenja kako bi pomogli skitnici bilo bi pravo nebo, a odvratanje od skitnice kako bi zadržali blaženo viđenje bilo bi odvratanje od Božjeg lica.

Svetac je onaj koji vidi da je skitnica - Isus.

<https://muzevnibudite.com/tko-je-svetac>

Kako se moli krunica

Znate li što je ‘Živa krunica’ – odgovor onima kojima je vjera ‘solo projekt’ pa će se pomoliti doma i stoga ne moraju ići u crkvu

Danas, u vremenu mreža interesa i virtualnih poznanstava, “Živa krunica” gradi mreže molitve. Nitko nije sam: dok jedan moli radosna, drugi slavna, treći žalosna otajstva – svi zajedno mole za cijeli svijet.

Toliko puta sam do sada slušao rečenice koje su postale gotovo refren našega vremena: „Ja ne idem u crkvu. Meni ne treba nitko tumačiti vjeru.” „Čitam Bibliju i to mi je dovoljno.” „Pomolit ću se doma, ne moram zato ići u crkvu.” Iza tih rečenica često se skriva nešto više od racionalnog stava: i otpor, i razočaranje, i bijeg – ponekad i opravdanje vlastite udaljenosti. A najčešće: samoća koja se pokušava prekriti „duhovnim argumentima”.

Vjera bez zajedništva je kao ugarak izvađen iz vatre

Kad bismo Isusa pitali: „Gospodine, moram li biti dio Crkve ako želim vjerovati u Tebe?”, vjerojatno bi odgovorio slikom. Zamislimo vatru oko koje sjede ljudi. Ona grije i osvjetljava. Svi su u krugu topline i svjetla. A onda jedan ustane, uzme komad

gorućega drveta i ode sam u noć. U početku ga još grije, ali plamen polako nestaje. Ugarak se hladi; tama i hladnoća ga obavijaju. Na kraju se mora vratiti natrag – tamo gdje gori zajednička vatra.

Tako je i s vjerom: živi samo ako je u zajednici. Tko se odvoji, prije ili kasnije osjeti hladnoću duhovne samoće.

Euharistija i Biblija – dvije ruke iste vjere

Ponekad se stvara lažna suprotnost: „ili Biblija ili Euharistija”. U stvarnosti, to dvoje pripada jedno drugome: Riječ Božja rasvjetljuje put i oblikuje vjeru, a Euharistija okuplja i povezuje u Tijelu Kristovu.

U ranoj Crkvi nije bilo kršćanina koji bi čitao Sveto pismo, a da ne sudjeluje u lomljenju kruha; niti je bilo euharistijskog slavlja bez navješćaja Riječi. To nije stvar „osobnog izbora”, nego temelj kršćanske vjere.

Crkva – mjesto zajedničkog disanja Duha

Kršćanska vjera nije privatni projekt. Od samih početaka rađa se i raste u zajednici: „Bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, u lomljenju kruha i molitvama.” (Dj 2,42) U zajednici se vjera hrani i čuva; u zajednici se moli, prašta, slavi, tješi i raste. Naravno, Crkva je sastavljena od ljudi i ima svojih slabosti. Ali to nije razlog da od nje pobjegnemo. Vjera koja ostane sama s vremenom oslabi.

Krunica – škola Evanđelja i zajedništva

Krunica nije molitva zatvorenog srca; ona je zajednička molitva naroda Božjega. Kroz stoljeća, kad je nestajalo sigurnosti i knjiga, krunica je ostajala. Molila se po poljima, u kućama, pred ikonama i križevima. Dominikanske bratovštine krunice bile su živa mreža molitve: ljudi su se okupljali, molili jedni za druge i nosili jedni druge u vjeri. To zajedništvo molitve preživjelo je ratove, glad i beznađe – i još uvijek živi.

Živa krunica – lanac srca i molitve

U 19. stoljeću Pauline Jaricot obnovila je ideju “Žive krunice”: male skupine u kojima svatko svakoga dana moli jedno otajstvo, a zajedno mole cijelu krunicu. Danas, u vremenu mreža interesa i virtualnih poznanstava, “Živa krunica” gradi mreže molitve. Nitko nije sam: dok jedan moli radosna, drugi slavna, treći žalosna otajstva – svi zajedno mole za cijeli svijet.

Euharistija – središte vjere

Ako je krunica žila koja povezuje, Euharistija je srce Crkve. Ona nas okuplja, hrani i šalje. Bez nje Crkva prestaje biti zajednica i postaje tek skupina individualaca. Zato Isus nije rekao: „Čitajte sami kod kuće”, nego: „Ovo činite meni na spomen.” (Lk 22,19) Kad slavimo Euharistiju, nismo promatrači, nego sudionici života Boga koji se daruje.

Vjera nije ‘solo projekt’

„Ako narod ne čuva svetinju, neće je čuvati ni kamere ni brave.” Ako vjernik ne živi vjeru u zajednici, ni knjige ni ekrani neće grijati njegovo srce. Vjera nije privatni dnevnik; vjera je život u Tijelu Kristovu. Zato – Euharistija, Biblija i Krunica nisu tri odvojena puta, nego tri plamena jedne vatre. Zajedno nas drže blizu Boga i jednih drugih.

Molitva za vjernost zajedništvu

Gospodine Isuse, hvala Ti što nas okupljaš u zajednicu vjere i ljubavi.

Daj nam srce koje neće bježati od oltara, nego će se uvijek vraćati k Tvojim vatri.

Nauči nas hraniti se Tvojom Riječi i Tvojim Tijelom, živjeti u Crkvi, nositi jedni druge i moliti zajedno. Marijo, Majko Crkve, čuvaj nas u zajedništvu.

Amen.

NAŠI POKOJNI

BOŽIDAR ČOLIĆ,

PU bjelovarsko - bilogorska, Kukunjevac, 27. listopada 1991.

SLOBODAN ČOLIĆ,

PU bjelovarsko - bilogorska, Kukunjevac, 27. listopada 1991.

TOMA VELIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Novo Selo, 27. listopada 1991.

ŽELJKO BALALA,

PU koprivničko - križevačka, Kukunjevac, 27. listopada 1991.

MATO KOVAČEVIĆ,

PU požeško - slavonska, Španovica, 27. listopada 1994.

MATO JANJIĆ,

PU karlovačka, umro, Zagreb, 27. listopada 1995.

IVAN SOMMER,

PU sisačko - moslavačka, Sisak, 28. listopada 1993.

MILAN CRNJAK,

PU ličko - senjska, Čanak, 31. listopada 1994.

VLADIMIR ROJKO,

PU međimurska, Vukovar, 28. listopada 1991.

BERISLAV IVOŠEVIĆ,

PU požeško - slavonska, Lipik, 29. listopada 1991.

DARKO PAVLINOVEC,

PU bjelovarsko - bilogorska, Pakrac, 30. listopada 1991.

MARKO BAN,

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 31. listopada 1991.

MARKO BLAŽEVIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 31. listopada 1991.

EMIL GLAVAŠ,

PU primorsko - goranska i PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 31. listopada 1991.

MARIJAN VUČAK,

PU varaždinska, Borovo Naselje, 31. listopada 1991.

BOŽIDAR KOŠIR,

PU međimurska, Vukovar, 1. studenoga 1991.

DAMIR LEHKEC,

PU međimurska, Vukovar, 1. studenoga 1991.

MATIJA REBROVIĆ,

PU karlovačka, u službi, Ogulin, 1. studenoga 1993.

MARKO KRIZMANIĆ,

MUP, Saborsko, 2. studenoga 1991.

JOSO MATOVINA,

PU karlovačka, Saborsko, 2. studenoga 1991.

PETAR MATOVINA,

PU karlovačka, Saborsko, 2. studenoga 1991.

MARIJAN VUČIĆ,

PU primorsko - goranska, Mirkovica, 2. studenoga 1991.

DRAGUTIN FRIŠČIĆ,

PU međimurska, Vukovar, 2. studenoga 1991.

ALEN KRIZMANIĆ,

PU primorsko - goranska, Mirkovica, 2. studenoga 1991.

POČIVALI U MIRU!

Svetac - čovjek sadašnjosti

Još jedna jesen je stigla sa svojim bojama, a s njom i blagdan Svih svetih. Tijekom godine spominjemo se svetaca koje je Crkva službeno proglasila, koje nalazimo na našim oltarima i zidovima, a danas se spominjemo i onih bezimenih, koje je Bog kroz njihovo zemaljsko proputovanje, u običnom ritmu vremena, tako privukao kao što topli jug u ove jesenje dane privlači ptice selice.

Nitko se ne može zaustaviti na ovom terenu, koji se zove zemlja, i postići sreću. Nitko od ljudi nije potpuno sretan, pa kad bismo tražili da digne ruku tko je potpuno sretan, možda bi koje dijete, koji zaljubljeni par, koji manijak ili pijanac u radosti digao ruku. No, brzo bismo to isto dijete našli u plaču zbog neispunjenih želja, a zaljubljeni bi par opozvao svoj glas zbog neočekivanih svađa, maniju čeka neminovno depresivno stanje, a pijanac se otrežnjava s glavoboljom i praznim džepom.

Što je čovjek stariji gomila se za njim brdo igračaka koje je odbacio kao nedostatne za svoju sreću. Sve ono što čovjek ima biva progutano od veličine njegove čežnje.

Za razliku od drugih koji žale za prošlošću i žive u uspomenama, ili su opterećeni od mogućih problema budućnosti, koji se obično ne dožive i tako se zagorčava sadašnjost, svetac je, naprotiv, čovjek trenutka, sadašnjosti. Sve su njegove misli, riječi, djela, um i srce potpuno stavljeni u službu sadašnjeg časa, u kojem je prisutna sva milost Božja. Majke koje su se žrtvovale za svoju obitelj među četiri zida svoje kuhinje; osobe koje su vjerno obavljale svoj posao u uredu, na gradilištu, u tvornici, iza tezge u dućanu; osobe koje redovito susrećemo putem, koje nam svojim pozdravom unose u sadašnjost svjetlo i radost - to su oni bezimeni sveci.

Razlog je naše radosti nagrada na nebesima. Svaka ljudska blizina može postati izvor naše radosti, ali samo zahvalan čovjek ide iz radosti u radost. U njegovoj svakidašnjici ima toliko istih malih događaja koji ga bodre: jutarnji pozdrav i blagoslov dalekog prijatelja, pogled na vedro nebo, šalica kave, dječja ruka. No, svaka radost čezne za vječnošću.

Krist je opravdanje i smisao svakog života, on je bio pokretač tolikih i takvih bezimenih svetaca zbog kojih se danas radujemo.

Svaka se radost preokreće lako u očaj ako nije natopljena radošću i nadom u vječnost. Sve što nas je radovalo u zemaljskom životu, dobit će svoje dovršenje u zajednici s Kristom i svim svetima - u proslavljenom svijetu. Cilj ćemo postići, ako na ovom našem putovanju djelima pokažemo ljubav prema Bogu i bližnjemu, jer tajna je svetosti u poštivanju Boga i čovjeka.

Pater Stjepan Harjač